

29.05.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**29 Mayıs 2023
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

29 Mayıs 2023 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİK

— Ankara Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

— İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2023/8)

— İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/7)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

— İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2017/9)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

Baran: Ankara, en kısa zamanda fuar alanına kavuşacak

ANKARA (Anayurt) - Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, yapımı yarıda kalan uluslararası fuar alanının Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın desteğiyle en kısa zamanda tamamlanacağını ve Ankara'nın uluslararası nitelikte fuar alanına kavuşacağını söyledi. Baran, "Ankara en kısa zamanda uluslararası fuarlara ev sahipliği yapacak" dedi. ATO Başkanı Gürsel Baran, yazılı bir açıklama yaparak, Ankara Büyükşehir Belediyesi, **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği**, Ankara Ticaret Odası, Ankara Sanayi Odası, Ankara Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı, **Ankara Ticaret Borsası**, Akyurt Belediyesi ve Ankara Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği ortaklığıyla kurulan Ankara Uluslararası Fuarçılık ve Kongre Anonim Şirketi ile Başkent'e fuar alanı kazandırma çalışmalarında önemli bir aşama kaydedildiği bilgisini verdi.

2018 yılı sonunda inşaatına başlanan fuar alanının, kaba inşaatının yüzde 30

seviyede tamamlandığını kaydeden Baran, kaynak sıkıntısı nedeniyle devam edemeyen inşaat için Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'dan destek istediklerini anlattı. Baran, "Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Fuat Oktay'ı 14 Nisan'da Ankara Ticaret Odamızda konuk ederek, Ankara'nın sorunları ile çözüm önerilerini gündeme taşımıştık. Bu toplantıda Akyurt'ta yapımına başlanan fuar alanının tamamlanmasının şehrimizin gelişimi açısından önemli olduğuna

dikkat çekerek, kaynak desteği talebinde bulunmuştuk" dedi.

Baran, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın konuyla yakından ilgilendiğini belirterek, "Sayın Oktay, konuyla ilgili inceleme gerçekleştirdiklerini ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a da konuyu aktardıklarını belirterek, fuar alanının tamamlanması için gereken desteği vereceklerini bildirdi" diye konuştu.

Depremzede yetiştiricilere bedelsiz hayvan dağıtımı başladı

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, depremzede yetiştiriciler için bedelsiz hayvan telafilerine ilk etapta küçükbaş hayvanlar olmak üzere bugünden itibaren başladıklarını, diğer hayvanların telafisinin de en kısa sürede tamamlanacağını bildirdi.

Kahramanmaraş merkezli depremlerde küçükbaş hayvanları telef olan yetiştiriciler ilk etapta olmak üzere bedelsiz hayvan dağıtımı bugün itibarıyla başladı.

6 şubat'ta meydana gelen depremler sonrası afet bölgesi ilan edilen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, şanlıurfa, Elazığ ve Sivas'ın Grn ilçesinde hasar tespit komisyonlarınca çalışmalar yürütüldü.

Bu kapsamda tespiti tamamlanan 43 bin 618 küçükbaş hayvanın dağıtımına yönelik işlemler bugün itibarıyla başlatıldı. Küçükbaş hayvan temini için 341 milyon lira bte il/ilçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine aktarıldı.

Bu yerlerde çiftçilik faaliyetinde bulunan vatandaşların telef olan büyükbaş, küçükbaş, kümes hayvanı ve arılı kovanları, deprem bölgesinde kırsalın yeniden ayağa kaldırılması ve hayvansal üretim devamlılığının sağlanması amacıyla 12 Mart 2023 tarihli ve 135 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında aynı olarak karşılanıyor.

Telef olan hayvanın kayıtlı olması gerekiyor

Kararname kapsamında, çiftçilerin telef olan hayvanları, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı TİGEM işletmelerinden sağlanan aynı ırktan hayvanlar ile bir defaya mahsus olmak üzere bedelsiz karşılanacak.

Bunun için telef olan hayvanın TÜRKVET'te kaydının bulunması ve il/ilçe hasar tespit komisyonlarınca tespitinin yapılmış olması gerekiyor. Depremzede çiftçilerin telef olan hayvanı/hayvanları için ayrıca bir müracaatta bulunması gerekmiyor.

Dağıtım, öncelikle gerekli barınma ve altyapıya sahip olan yetiştiriciler için küçükbaş hayvanlardan başlamak üzere, Bakanlık koordinasyonunda yetiştirici/üretici örgütleri aracılığıyla yapılacak. Büyükbaş, kanatlı hayvan ve arılı kovanların teslimine ise tespit çalışmalarının tamamlanması sonrasında ivedilikle başlanacak.

Bu aynı destekten yararlanan yetiştiricilerin teslim aldığı hayvanlarını 2 yıl süresince mücbir sebepler dışında satması, devretmesi veya başka amaçlarla kullanması mümkün olmayacak.

Depremzede çiftçinin vefatı halinde hayvanlar, mirasçılara verilecek. Aynı şartlar mirasçılar için de geçerli olacak.

53 milyon lira nakdi desteklemede bulunacağız

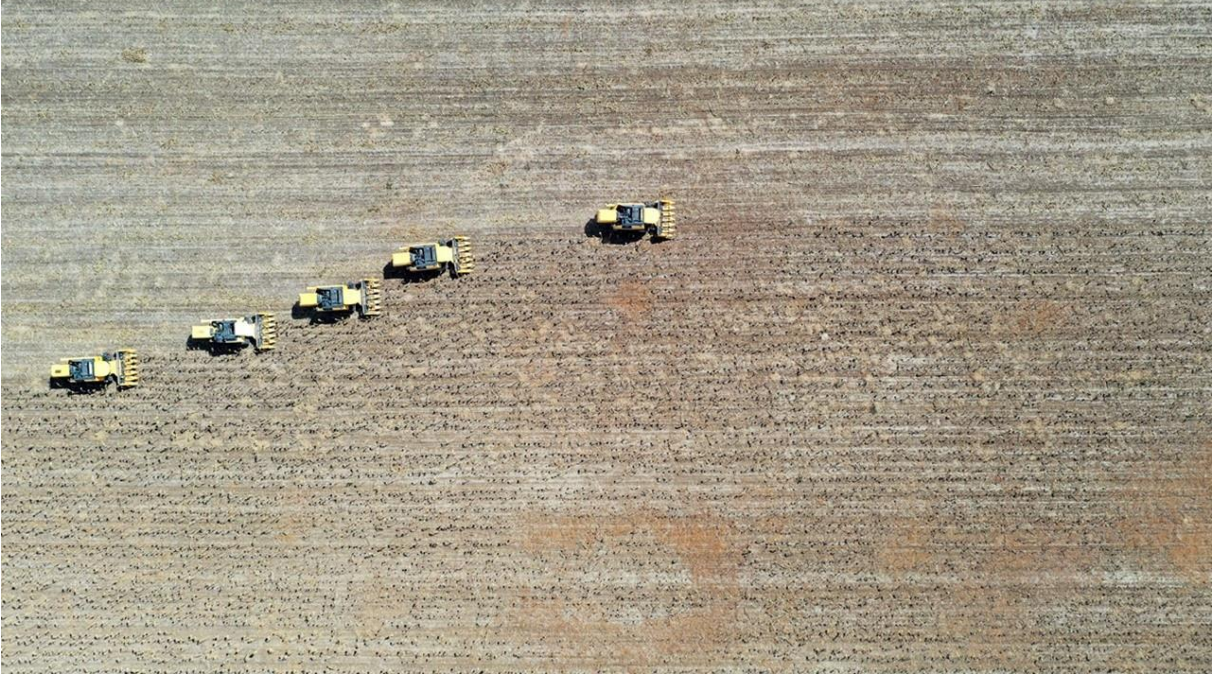
Açıklamada görüşlerine yer verilen Kirişçi, afet bölgesinde kırsalın yeniden ayağa kaldırılmasının öncelikleri arasında bulunduğunu belirterek, bölgedeki hayvansal üretimin devamlılığı ve kırsalda ekonomik canlılığın yeniden sağlanması için telef olan hayvanların aynı olarak verilmesinin büyük önem taşıdığını ifade etti.

Ülkedeki hayvansal üretimin yüzde 17'sinin deprem afetinden etkilenen illerde gerçekleştiğini belirten Kirişçi, şunları kaydetti:

"Sayın Cumhurbaşkanı'mız, telef olan hayvanların bedelsiz karşılanacağını ifade etmişti. Biz de Bakanlık olarak hasar tespit çalışmalarımızı büyük oranda tamamladık. Bu kapsamda söz verdiğimiz gibi depremzede yetiştiricilerimiz için bedelsiz hayvan telafilerine ilk etapta küçükbaş hayvanlar olmak üzere bugünden itibaren başlıyoruz. Diğer hayvanların telafisi de en kısa sürede tamamlanacak. Ayrıca depremden zarar gören balıkçı gemisi sahiplerine ve su ürünleri yetiştiricilerimize de yıl içinde yaklaşık 53 milyon lira nakdi desteklemede bulunacağız. Eli öpülesi çiftçilerimizin, üreticilerimizin her daim yanlarında olmaya devam edeceğiz."

34,8 milyon liralık tarımsal destek ödemesi yapılacak

Tarım ve Orman Bakanlığı, 34 milyon 801 bin liralık tarımsal destekleme ödemesinin bugün çiftçilerin hesaplarına aktarılacağını bildirdi.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın sosyal medya hesabı Twitter üzerinden tarımsal destek ödemelerine ilişkin paylaşımda bulunuldu.

Paylaşımda, "34 milyon 801 bin lira tarımsal destekleme ödemesini bugün çiftçilerimizin hesaplarına aktarıyoruz." ifadesine yer verildi.

Paylaşımda, kırsal kalkınma yatırımları desteğinin 19 milyon 460 bin 413 lira, hububat baklagil-dane mısır desteğinin 9 milyon 377 bin 810 lira, sertifikalı fidan üretim desteğinin 2 milyon 326 bin 954 lira, hayvan gen kaynakları desteğinin 2 milyon 36 bin lira, mazot ve gübre desteğinin 924 bin 551 lira ve yem bitkileri desteğinin 676 bin 123 lira olduğu kaydedildi.

Tarım Bakanlığı'ndan yalanlama

Tarım ve Orman Bakanlığı özel sektöre kesimlik hayvan ithalatı izni verileceği iddialarını yalanladı

Tarım ve Orman Bakanlığı, özel sektöre kesimlik hayvan ve karkas et ithalatı izni verileceğine dair haberlerin gerçeği yansıtmadığını belirterek, mevzuata göre kırmızı et piyasasının düzenlenmesi ve fiyatlarda denge sağlanması görevinin sadece Et ve Süt Kurumuna verildiğini bildirdi.

Bakanlığın Twitter hesabından özel sektöre kesimlik hayvan ve karkas et ithalatı izni verileceğine dair çıkan haberlere ilişkin paylaşım yapıldı.

Bazı basın ve yayın kuruluşlarında, Bakanlıkça özel sektöre kesimlik hayvan ithalatı izni verileceğine dair çalışma yapıldığı şeklinde yer alan haberlerin gerçeği yansıtmadığı vurgulanan açıklamada, şunlar kaydedildi:

"Mevzuatımıza göre kırmızı et piyasasının düzenlenmesi ve fiyatlarda denge sağlanması görevi, sadece Et ve Süt Kurumuna verilmiştir. Üretici maliyetleri ve tüketici memnuniyeti temelinde gerek görülen hallerde regülasyon faaliyeti Et ve Süt Kurumu tarafından sürdürülecek olup özel sektöre kesimlik hayvan ve karkas et ithalatı için izin verilmesi söz konusu değildir."

Türk buğdayı için kapsamlı yol haritası hazırlandı

Türk Buğday Sektörü İçin Tedarik Zinciri Analizi: Dayanıklı Bir Gıda Sisteminin Oluşturulması projesinde sona gelindi. BM kuruluşlarınca uygulanan projeye Türk buğday sektörü ayrıntılı şekilde ele alınırken sektörü krizlere karşı daha dayanıklı hale getirmek için yol haritası hazırlandı.

Birleşmiş Milletler (BM) kuruluşlarınca uygulanan 'Türk Buğday Sektörü İçin Tedarik Zinciri Analizi: Dayanıklı Bir Gıda Sisteminin Oluşturulması' projesinde sona gelindi. BM Türkiye Mukim Koordinatörlüğü koordinasyonunda, FAO, Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD) ve Dünya Gıda Programı (WFP) ortaklığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı işbirliğiyle yürütülen projeye Türk buğday sektörü ayrıntılı şekilde ele alınırken, sektörü krizlere karşı daha dayanıklı hale getirmek için yol haritası hazırlandı.

Proje ortakları ve paydaşlarının katıldığı kapanış toplantısında, proje kapsamında Türkiye'nin en önemli buğday üretim alanlarında aylar süren çalışmalar sonucunda hazırlanan raporun özet sonuçları paylaşıldı.

FAO Orta Asya Alt Bölge Koordinatörü ve Türkiye Temsilcisi Viorel Gutu, buğdayın mısırdan sonra dünyada en çok üretilen ürün olduğuna dikkati çekti.

Gutu, 2 milyar insan için önemli bir geçim kaynağı ve aynı zamanda dünya nüfusunun yüzde 35'inin temel gıda kaynağı buğdayın stratejik bir ürün olduğunu vurgulayarak, "Buğday tedarik zinciri bazı zorluklarla karşı karşıya. COVID-19, Rusya-Ukrayna savaşı ve son depremler bu zorluklardan sadece birkaçı. Proje, buğday sektörünün sosyoekonomik durumunun bir değerlendirmesini yapıyor ve sonuç raporu önemli bulgular içeriyor, karar vericiler için bazı ayrıntılı tavsiyeler sunuyor." ifadelerini kullandı.

WFP Program Sorumlusu Mahmut Arslan da bir BM işbirliği çalışması olan projenin ortak bir çaba ve taahhüdün ürünü olduğunu belirterek, "Uzun ve zorlu bir sürecin ardından ortaya konan rapor herkes için yol gösterici. Proje, sektördeki herkesin geçim kaynaklarının iyileştirilmesi için bir yol haritası teşkil edecektir." değerlendirmesinde bulundu.

BM Türkiye Mukim Koordinatörü Alvaro Rodriguez, dünyada istikrarsızlığın devam ettiği bir süreçte, bu projeyle ülke düzeyinde gıda güvenliği istikrarını sağlamak için önemli bir çalışmanın gerçekleştirildiğini kaydetti.

Rodriguez, "Zor zamanlardan geçiyoruz. Sürdürülebilir kalkınma amaçlarımıza ulaşmak için giden yolda, işler aslında çok da yolunda gitmiyor. Fakat küresel anlamda durum çok iyi gözükme bile, Türkiye'deki gelişmeler açısından ümitliyim." açıklamasını yaptı.

Uluslararası Mısır ve Buğday Geliştirme Merkezi (CIMMYT) Kıdemli Genel Müdür Danışmanı Ravi Prakash Singh ise şu değerlendirmelerde bulundu: "Türkiye'deki buğday programları uluslararası buğday ıslahı çalışmalarına büyük katkı sağladı. Türkiye'deki buğday sektörünün böylesine kapsamlı ve işbirliğine dayalı bir değerlendirmesini görmek harika. Projenin ortaya koyduğu bulgular çok heyecan vericiydi. Bu tür ortak çalışmalar sadece Türkiye'de değil, tüm bölgede buğday sektöründe hedeflenen amaçlara ulaşmak için kritik önem taşıyor. Araştırma ve geliştirme toplulukları olarak birlikte çalışabilirsek, 400 bin kişiyi daha besleyebilecek yıllık yüzde 2 veya daha fazla verim artışı elde edebiliriz. Bu nedenle, bölgede buğday üretimini artırmak için işbirliğine dayalı çok sektörlü girişimler geliştirmeliyiz."

"Proje bölgedeki diğer ülkeler için de iyi bir örnek teşkil ediyor"

Tarım ve Orman Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış ilişkiler Genel Müdürü Ahmet Volkan Güngören de gıda güvenliğinin barış ve istikrar için kritik önemde olduğunu vurgulayarak, "Açlığın olduğu bir bölgede huzur ve istikrarın sürdürülebilir olması mümkün değildir. BM sürdürülebilir kalkınma fonu tarafından fon sağlanan bu projenin çıktıları, bulguları ve önerileri bütün paydaşlar için güçlü bir yol haritası sunmaktadır." ifadelerini kullandı.

FAO Kıdemli Tarım Uzmanı Fazıl Düşünceli ise proje çıktılarından bazı veri ve bulguları katılımcılarla paylaştı. Buğdayın ulusal güvenlik politikalarının bir parçası olarak görüldüğüne dikkati çeken Düşünceli, şunları kaydetti: "Proje bölgedeki diğer ülkeler için de iyi bir örnek teşkil ediyor. Bu çalışma, Türkiye'nin güçlü teknik, kurumsal ve endüstriyel kapasiteye sahip olduğunu da ortaya koymuştur. Türkiye'nin bu potansiyeli, Kuzey Afrika'dan Orta Asya'ya kadar olan bölgede buğday sektörünün gelişmesi için geniş bir fırsat sunmaktadır. Bu nedenle, ortaya çıkan zorlukların üstesinden gelmek için buğday sektörünün dayanıklılığını ve kırsal nüfusun geçim kaynaklarını artırmak için benzer projeler kesinlikle dikkate alınmalıdır."

Bankaların net faiz gelirinde negatiflik 21 yılın zirvesinde

Bankacılık sektörü her geçen gün sıkılaştırılan regülasyonlara uyum için faiz oranlarında düzenlemeler yaparken ticari kredi faizi ile 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizi arasındaki makas 18 puana dayandı. Bankaların net faiz gelirindeki bu negatifler 21 yıldır bu seviyeye hiç çıkmamıştı.

Şebnem TURHAN

Türkiye ekonomisinde faizlerdeki ayrışma keskinleşerek devam ediyor. Merkez Bankası politika faizini yüzde 8,5'te tutsa da ihtiyaç kredisi faizi yüzde 40'a, ticari kredi faizi yüzde 15'e, 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizi ise yüzde 35'e dayandı. Ticari kredi ile 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizi arasındaki makas ise 18 puana ulaştı ve son yılların en yüksek seviyesine geldi. Net faiz gelirindeki negatif seviye artarak devam ederken 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizi de 20 yılın zirvesine geldi.

İhtiyaç kredi faizi 5 yılın zirvesinde

Merkez Bankası verilerine göre TL ticari kredi faizleri 19 Mayıs haftasında bir önceki haftaya göre 1.37 puan azalarak yüzde 14,50'ye geriledi. Kurumsal kredi kartı ve kredili mevduat faizi hariç bırakıldığında TL ticari kredi faizi ise 2.24 puan düşüşle yüzde 13,52'ye indi. Ticari kredi faizleri bir önceki haftaya göre düşüş gösterse de tüketici kredi faizlerinde yükseliş hızlandı. İhtiyaç kredi faizi 19 Mayıs haftasında bir önceki haftaya göre 5.1 puan arttı ve yüzde 39,28'e geldi. 19 Mayıs haftasındaki bu oran 12 Ekim 2018 haftasında yüzde 39,36 olan ihtiyaç kredi faizinden sonra görülen en yüksek seviye. İhtiyaç kredi faizinde de 5 yılın en yüksek seviyesi görülmüş oldu.

Taşıt kredi faizi de 19 Mayıs haftasında bir önceki haftaya göre sert yükseldi. Taşıt kredi faizi 5.9 puan birden yükseldi ve yüzde 31,45'e çıktı. Taşıt kredisi faizi de 7

Eylül 2018 haftasındaki yüzde 31,46 seviyesinden sonra ulaşılan en yüksek faiz oranı. Yine taşıt kredi faizi de 5 yılın zirvesinde bulunuyor. Konut kredi faizi yüksek seyrini korudu ve 19 Mayıs haftasında bir önceki haftaya göre sadece 0.23 puan azaldı ve yüzde 17,99'da kaldı.

TL mevduat faizinde 2 puan artış

TL mevduat faizlerinde yükseliş aralıksız sürüyor. Bankacılık sektöründe bir yanda kur korumalı mevduat faizi bir yandan da TL mevduat faizleri yükseliyor. Merkez Bankası verilerine göre 19 Mayıs haftası itibariyle en fazla tercih edilen 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizi 1.98 puan arttı ve yüzde 32,45'e çıktı. Ortalama TL mevduat faizi de 1.07 puan artışla yüzde 23,57 olarak hesaplandı. Bankacılık sektöründe TL mevduata yüzde 40'ın üzerinde faiz veriliyor Merkez Bankası işlem geçen ortalamalardan bu verileri oluşturuyor.

Kur korumalı mevduat faizlerinde ise özellikle döviz dönüşümlü mevduat hesapları için prim ve opsiyon uygulamaları hızla sürüyor. KKM faizinin üzerine dolar faizi de veren bankaların uygulamalarıyla tasarruf sahiplerinin döviz dönüşümlü KKM hesapları için aldıkları döviz cinsi faiz yıllık yüzde 30'u aşıyor. Merkez Bankası verilerine göre Euro ve dolar mevduat faizleri de yükseldi. Dolar mevduat faizi 0.13 puan artışla yüzde 2,36 ve Euro mevduat faizi 0.11 puan artışla yüzde 0,66'ya ulaştı.

Mevduat faizleri yükselirken ticari kredi faizlerinin o derece hızlı artamaması sonucunda ticari kredi ile mevduat faizi arasındaki makas oldukça açıldı. Merkez Bankası verilerine göre 19 Mayıs haftası itibariyle TL ticari kredi faizi ile 3 aya kadar vadeli mevduat faizi makası 17.95 puana çıktı. Böyle bir uçurum 2002 yılından bu yana hiç görülmedi. 21 yılın en yüksek farkı oluştu ticari kredi faizi ile mevduat faizleri arasında. Bu da bankacılık sektörünün net faiz gelirin de negatif seviyenin oldukça açıldığını gösterdi.

Öte yandan bankacılık sektörünün hesaplamalarına göre ticari kredilere uygulanan mevduat spreadi TL için – yüzde 9,07 olurken, dolar ve Euro için sırasıyla yüzde 7,72 ve yüzde 7,27 oldu. TL ticari kredilerdeki mevduat spreadi, dolar ve Euro kredilere uygulanan spreadin altına indi.

Seçim ayında efektif döviz 29.2 milyar lira azaldı

Fiziki döviz talebinin takip edildiği yabancı para banknotlar 19 Mayıs haftasında düşüşe işaret ediyor. Merkez Bankası verilerine göre 19 Mayıs haftasında yabancı para banknotlar 76 milyar 432 milyon 890 bin liraya indi. İki seçimin yaşandığı mayıs başından bu yana yabancı para banknotlarda kayıp ise 29.2 milyar lira hesaplandı. Bankalararası piyasa ile serbest piyasa ve bankalardan satış fi yatlarındaki makas da yeniden açılıyor. 14 Mayıs seçimleri sonrasında bankalararası piyasada döviz kurlarının yükselmesi nedeniyle yüzde 2-2,5 seviyesine gerileyen makas, geçen hafta itibariyle yüzde 6'nın üzerine çıktı. Ekonomistler son seçim belirsizliğinin ve regülasyonların fi ziki döviz olan talebi arttırdığını dile getirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan

Beştepe'de balkon konuşması yaptı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Beştepe'de partisinin geleneksel balkon konuşmasını yaptı. 'Kimseye kırgın ve küskün değiliz' diyen Erdoğan konuşmasında ekonomi, sığınmacılar, deprem bölgesi, enerji, sanayi, tarım ve birçok konuda yeni dönemde atılacak adımlarla ilgili çok kritik mesajlar verdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Beştepe'de açıklamalarda bulundu. Seçim dönemindeki tüm tartışmaları ve çekişmeleri bir kenara bırakma çağrısı yapan Erdoğan, **"Kazanan 85 milyondur, Türkiye'dir"** dedi. Refah kaybını gidermenin ve deprem bölgesindeki çalışmaların en acil konu başlıkları olduğunu söyleyen Erdoğan, **"Yaparsak yine biz yaparız. Türkiye Yüzyılı'nı beraber inşa ve ihyaya devam ediyoruz."** dedi.

Erdoğan'ın konuşmasından satırbaşları:

Bu millet sevilmez mi, biz severiz, Kandil'dekiler sevmez, onların uzantıları sevmez, ama biz severiz. Şu andaki tablo sevgililerin tablosu. Resmi rakam 320 bin kişi şu anda burada.

Yolları söylemiyorum, havalimanından buraya kadar yollar maşallah tıklım tıklımdı. Sizler Cumhur İttifakı'nı mahçup etmediniz, Cumhur İttifakı'nı bu yolda yalnız koymadınız, bu yolda gece gündüz demeden beraber yürüdük ve sizler bu görevi yine bizlere verdiniz. İnşallah Türkiye Yüzyılı'nı beraber inşa ve ihyaya devam ediyoruz.

Milletimiz Cumhurbaşkanlığı görevini 5 yıllığına daha bizlere tevdi etmiştir

Aziz milletim...Ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarım. Sevgili Ankaralılar...Değerli dava ve yol arkadaşlarım, sizleri en kalbi duygularımla, hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Cumhurbaşkanlığı seçiminin ikinci turu hamdolsun kaydadeğer herhangi sıkıntı, sorun yaşanmadan tamamlanmıştır. Seçimin gayriresmi sonuçlarına göre milletimiz Cumhurbaşkanlığı görevini 5 yıllığına daha bizlere tevdi etmiştir.

Demokrasimizin gücünü ispatlayan her vatandaşıma teşekkür ediyorum

Ülkeyi yönetme sorumluluğuna bizleri tekrar layık gören milletimin her bir ferdine şükranlarımı sunuyorum.

Gerek 14 Mayıs'ta gerek 28 Mayıs'ta tercihini hangi partiden, hangi adaydan yana kullanmış olursa olsun yurt içinde ve yurt dışında sandık başına giderek iradesine sahip çıkan demokrasimizin gücünü ispatlayan her vatandaşıma teşekkür ediyorum.

Bu süreçte seçimin en sağlıklı şekilde yürümesi için görev yapan kamu personelini, parti temsilcilerini, sandık görevlileri, müşahit, emniyet mensupları ve diğer herkesi tebrik ediyorum.

Çok partili siyasi hayatımızın en önemli seçimlerinden birinde milletimizin kararını Türkiye Yüzyılı'ndan yana kullanmıştır.

Kazanan sadece biz değiliz; kazanan Türkiye'dir

Seçimin ilk turunda milletimiz TBMM üyelerinin çoğunluğunu Cumhur İttifakı'na vererek yasamadaki tercihini zaten ortaya koymuştur. Bugün yapılan ikinci tur seçimiyle milletimizin Cumhurbaşkanlığındaki, yani yürütmedeki tercihi de kesinleşmiştir. Milletimizin iradesi olan bu sonucun başımızın üstünde yeri vardır.

Fakat kazanan sadece biz değiliz; kazanan Türkiye'dir.

Tek kaybeden ülkemizle ilgili kirli senaryoların sahipleridir

Kazanan tüm kesimleriyle milletimizin ta kendisidir. Kazanan demokrasimizdir. Hatırlarsanız biz her fırsatta kazandığımızda ülkemizde kimse kaybetmeyecek demistik.

Yine aynı şekilde biz kazandığımızda tek kaybeden ülkemizle ilgili kirli senaryoların sahipleriyle onların aparatları olan terör örgütleri ve tefeciler olacak demistik.

Kimseye kırıgın, küskün, kızgın, öfkeli değiliz

Şimdi burada aynı sözü bir kez daha veriyoruz; bugün kimse kaybetmemiştir. 85 milyonun tamamı kazanmıştır. Milletimizin bize verdiği sorumluluğun gereği olarak kimseye kırıgın, küskün, kızgın, öfkeli değiliz. Artık seçim dönemine dair tüm tartışmaları ve çekişmeleri bir kenara bırakarak milli hedeflerimiz, milli hayallerimiz etrafında birleşme, bütünleşme vaktidir.

Biz bu çağrıyı laf olsun diye değil tüm kalbimizle yapıyoruz. Biz biliyoruz ki Türkiye'nin gücü 85 milyonun hep beraber olmasından kaynaklanıyor. Buradan ben hesap uzmanı değilim. Ama hesap uzmanının hesabında galiba bir yanlışlık var.

Hesap uzmanının hesabında galiba bir yanlışlık var

Buradan ben hesap uzmanı değilim. Ama hesap uzmanının hesabında galiba bir yanlışlık var.

2018'de CHP vekil sayısı 146'ydı. Hesap yapıyoruz ya. 2023'te vekil sayısı 169. Gördüğünüz gibi bir artış var. Fakat burada kiralık vekiller var. 40 tane kiralık vekil. Yüzde 1 oy alan partilere ne yaptı, 40 tane kiralık vekil verdi. Sayı nereye düştü? 129'a. 146'dan 129'a hangisi büyük? Herhâlde 129 büyüktür diyemezsiniz.

Eğer Selo'yu dışarı çıkarmak istiyorsanız...

Bu milletvekilleri sayısını düşürene herhalde haydi diyemezsiniz. Şimdi Kandil'dekilerle onları arkaya alıp video çekimi diyebilirsiniz ama bu millet yutmuyor. 17 vekil düşmüş durumda.

Ne diyordu? 'Eğer Selo'yu dışarı çıkarmak istiyorsanız, oyu bana vereceksiniz' diyordu. Benim sevgili milletim ne dedi? Çünkü milletim benim iyi biliyor. Diyarbakır'da 51 Kürt kardeşimizin ölümüne neden olan bu terörist Selo'dur.

Bizim iktidarımızda adalet mülkün esasıdır

Adaletin, hak ve hukukun egemen olduğu Türkiye'de sen 51 Kürt kardeşimizi ölümüne neden olan Selo'yu istediğin gibi dışarı çıkaramazsın. Hele hele bizim iktidarımızda böyle bir şeyin gerçekleşmesi mümkün değildir. Zira bizim iktidarımızda adalet mülkün esasıdır, bu değiştirilemez.

Rahmetli Menderes'in 'Yeter söz milletindir' diyerek yeni bir dönemin kapılarını açtığı 1950'den beri yaşadığımız tüm badirelerin gerisinde hep Türkiye'nin bu gücünün zayıflatılması vardır. Darbeler bunun için yapılmıştır, muhtıralar bunun için verilmiş, koalisyonlar bunun için kurulmuş, bunun için yıkılmıştır.

Türkiye Yüzyılı'nın bir gün geleceğidir, bugün işte o gündür

Sahip olduğumuz muazzam ekonomik potansiyelin hayata geçmesi hep bunun için engellenmiştir. Ülkemizin doğusundaki, güneyindeki, kuzeyindeki, batısındaki güç ve etki alanlarının üzeri hep bunun için örtülmüştür. Üzerimize giydirilen ve bize dar gelen deli gömlekleri içinde bunu yıllarca boğanların korkusu bugün müjdesini verdiğimiz Türkiye Yüzyılı'nın bir gün geleceğidir. Bugün işte o gündür.

Bugün rahmetli Menderes'in uğruna canını verdiği demokrasi ve kalkınma hamlelelerimizin en üst seviyeye ulaşma günüdür. Rahmetli Özal'ın son nefesine kadar peşinde koştuğu büyük Türkiye hayalinin başlama günüdür. Rahmetli Erbakan'dan, rahmetli Türkeş'e mücadelelerin gayesine ulaşma günüdür.

21 yıldır ülkemize kazandırdığımız eserlerin, milletimize yaptığımız hizmetlerin üzerine Türkiye Yüzyılı'nın müjdesini verme günüdür. Bunu sizlerle yaptık.

Bugün hem kendi vatandaşlarımızın hem de kendi geleceklerini bizimle birlikte gören dost ve kardeşlerimizin zafer ve şükür dualarının arşa ulaştığı gündür. İşte sandıklar kapandı telefon zincirleri akmaya başladı. Körfez'den İngiltere'ye ve Rusya'ya kadar, hepsi tebriklerini bildirdiler, yarın da yine bu tebriklerin devam edeceğini görüyoruz.

"Karşımızda kurulan ittifakları gördünüz, başaramadılar"

Son 10 yıldır önüne kurulan tüm tuzaklar, üzerinde oynanan oyunlar sırtına saplanan hançerler, ayağına takılan tüm çelmeler işte bugünü engellemek içindir.

Erdoğan'ı yıkmak için kapaklar atmadılar mı?

Alman, Fransız, İngiliz dergileri Erdoğan'ı yıkmak için kapaklar atmadılar mı? Bu kapakları yazmadılar mı? İşte onlar da kaybettiler.

Aylardır karşımızda kurulan ittifakları gördünüz. Kimlerin kimlerle beraber olduğunu gördünüz. Terör örgütlerinden sapkın akımlara karşımıza dikildiklerini gördünüz. Buna rağmen ne oldu? Hamdolsun başaramadılar. İnşallah bunda sonra da başaramayacaklar. Bu millet mayasının ne kadar sağlam, basiretinin, ferasetinin ne kadar güçlü olduğunu yaşadığı her badirede tekrar tekrar ispatlamıştır.

Milletimizle aramızdaki muhabbet köprüsü böylesine güçlü

Bundan dolayıdır ki, Türk milletinin asla zafiyetini yakalama, bulma gibi gayretin içerisine girenler yine kaybedeceklerdir. Sadece şu son seçimler boyunca şahit olduklarımız bile milletimizin şu onurlu duruşunu göstermiştir. Milletimizle aramızdaki muhabbet köprüsü böylesine güçlü olduğu müddetçe üstesinden gelemeyeceğimiz mücadele, çözemeyeceğimiz sorun yoktur.

Deprem bölgeleri önceliklerimizin başında

Şimdi Rabbime beni böyle bir milletin evladı olarak dünyaya getirdiği için hamd ediyorum. Aziz milletim, değerli kardeşlerim seçimler bittiğine göre artık tüm vaktimizi ve enerjimizi çalışmaya, eser üretmeye, hizmet vermeye tamamiyle tahsis edeceğiz. Asrın felaketi 6 Şubat depremlerinin yaralarını sarmak, yıkılan şehirlerimizi yeniden ayağa kaldırmak, insanlarımızı hayata bağlamak önceliklerimizin en başında yer almayı sürdürecektir.

Enflasyon ve fiyat artışı mesajı

Sadece kalbimiz değil elimizde hep deprem bölgesinin üzerinde olmaya devam edecektir. Enflasyonun yol açtığı fiyat artışları sıkıntıları gidermek, refah kaybını gidermek önümüzdeki günlerin en acil konu başlığıdır. Bunları başbakanlığım döneminde faizi 4.6'ya, enflasyonu 6.2'ye indirerek ispatlayan biz değil miydik?

Biz bu işi yaşadık, yaptık ama bunları böyle bir derdi var mı? Bunlarla laf ola beri gele. Yaparsak yine biz yaparız. Evet şu anda faiz 8,5'a indirildi ve enflasyonda inecek. Onlar bizimle yarışamaz. Onlar IMF'nin kapısında nöbet tutarlar. Bizler Davos'tan kopuşumuzu nasıl başlatmıştık biliyor musunuz?

IMF ile ilişkimiz bitti

Ve Davos'ta şu anda Babacan yanımdaydı o zaman. Ve Davos'ta IMF başkanı ile görüşüyoruz. O zaman bizim 23,5 milyar dolar IMF'ye borcumuz var. Başkana dedim ki, 'Sen taksitlerini alıyor musun, dolayısıyla Türkiye'nin siyasi kaderine sen müdahale edemezsin. Türkiye'nin başbakanı benim, sen sadece taksitlerini alacaksın'. 2013'te son taksidi ödedik, ondan sonra IMF ile ilişkimiz bitti.

Tefeciden para isteyenın akıbeti sandıklarda ortaya çıktı

Bu CHP ne diyordu hala IMF'den borç almanız lazım. O sizin işinizdir bizim değil. O gün bugün 10 sene geçti. Biz IMF'den borç almadık. O zaman da Merkez Bankası 27,5 milyar dolar döviz rezerviydi. Bunlar İngiltere'ye gidip 3 milyar dolar getirecekmiş. Onlar sana delikli kuruş vermez, tefeci kime para vereceğini çok iyi bilir. Tefeciden para isteyenın akıbeti sandıklarda ortaya çıktı.

İstihdam odaklı bir üretim ekonomisi tasarlıyoruz

Biz şimdi yolumuza emin adımlarla yürüyoruz. Güven ve istikrar, bu iki kavram çok önemli. Siyasette arkadaşlarımla hep bunu konuştum. Güçlü bir ekonomi yönetimini bu iki kavramın üzerine kuracağız. Bir finans yönetimi, yatırım ve istihdam odaklı bir üretim ekonomisi tasarlıyoruz.

Sanayi, enerji her alanda giderek artan üretim gücümüzün sağladığı imkanlar herkesi şaşırtacak yeni bir ekonomik atılımın lokomotifi haline getireceğiz.

Küresel gelişmelerin bozduğu dengeler yleniden kuruluyor

1 ay süreyle ücretsiz olarak doğalgazı vatandaşlarımıza verdik mi? 1 yıl boyunca da 25 metre küp doğalgazı biz Cumhurbaşkanlığının hediyesi olarak vatandaşlarımıza verme kararını açıkladık mı?

Şimdi Gabar'da petrol çıktı. Yatarak çıkmadı. Çalışarak çıktı. Daha önce orada Bay Bay Kemal'in dirsek temasında olduğu teröristlerin oralarda beton dökmeleri sebebiyle petrol çıkartamıyorduk. Ama şimdi çıkardık. Bununla birlikte küresel gelişmelerin bozduğu dengeler yleniden kuruluyor.

Petrol kaynaklarını bu teröristlerle paylaşmanın adımlarını attılar

Güneyimizdeki güvenlik tehditleri, terörle mücadeleyi artıracaktır. Siyasi ve diplomatik kanalları daha etkin işleteceğiz. Kısaca çok yönlü çalışmalarla sınırlarımızdan bunları da uzak tutmaya devam edeceğiz. Bay Bay Kemal'in ortakları ne diyordu? Biz güneyimizdeki terör örgütleriyle beraber olacağız. Bununla kalmadılar, oralardaki petrol kaynaklarını bu teröristlerle paylaşmanın adımlarını attılar.

İşte Kamışlı bunlardan bir tanesidir. Koalisyon güçleriyle ortak yönettiler. Vatandaşlarımızın talebi olan sığınmacıların gönüllü geri dönüşlerini bu politikanın parçası olarak değerlendiriyoruz.

"1 milyon sığınmacının geri dönüşünü temin edeceğiz"

Vatandaşlarımızın talebi olan sığınmacıların gönüllü geri dönüşlerini bu politikanın parçası olarak değerlendiriyoruz.

Vatandaşlarımızın bu konudaki beklentilerini karşılamak görevimiz. Suriye topraklarındaki güvenli bölgelere 600 bine yakın kişinin gönüllü olarak geri dönmesini sağladık. Katar'la işbirliği yaptık. Yeni iskan projesiyle birkaç yıl içinde 1 milyon kişinin dönüşünü temin edeceğiz.

Türkiye'nin konumunu daha da güçlendireceğiz

Eğitim, sağlık, ulaşım, enerji, sanayi, tarım, turizm, spora kadar ülkemize asırlık kazanımlar sağladığımız alanlarda çitayı daha yukarıya taşıyacak yatırımlarla yolumuza devam edeceğiz. Ülkenin şartlarına ve gençlerimizin beklentilerine karşılık gelecek uygulamaları genişleterek sürdüreceğiz.

Sağlıkta dünyanın örnek aldığı altyapımızı ve sigorta sistemimizi daha ileriye taşıyacağız. Şehir hastanelerimizi artıracaktır. Kalkınmanın temel altyapısı olan ulaştırma ve enerjide yatırımları küresle düzeye taşıyarak Türkiye'nin konumunu daha da güçlendireceğiz. Sayın Putin'in Türkiye'nin yani Trakya'nın bölge olması

konusunu tebrik mesajında tekrar etti. Onlarla bu adımı atacağız. Trakya bir merkez olacak.

Tarım ve hayvancılıkta üretici gelirlerini artıran bir sistemi hayata geçireceğiz

Sanayimizi bilhassa savunma sanayimizin marka değerini artıracaktır. Bizi dünya gıda sektörünün en önemli aktörlerinden biri haline getiren tarım ve hayvancılıkta üretici gelirlerini artıran bir sistemi hayata geçireceğiz. Hizmetlerde, turizmde yakaladığımız ivmeyi sürdüreceğiz. Sosyal yardım ve destek sistemimizi milletimizin tek ferдинin kendisini sahipsizlik hissetmeyeceği seviyeye getirene kadar geliştireceğiz.

Türkiye Yüzyılı'na yakışır eser ve hizmetlerle değerlendireceğiz

Kısacası önümüzdeki dönemin her anını Türkiye Yüzyılı'na yakışır eser ve hizmetlerle değerlendireceğiz. Yarın İstanbul'un fethi bir çağı açıp yeni bir çağı kapatmıştı.

Yarın bu fetih İstanbulumuzda kutlanacak. Mübarek komutan, mübarek asker. İnşallah sizleri karşımda bu ecdadın torunları olarak görüyorum. Sizlerle iftihar ediyorum. Sizlere inanıyorum. Sizlere güveniyorum. İnşallah bu seçimleri giriş kapısı olarak gördüğümüz Türkiye Yüzyılı da tarihe böyle dönüm noktası olarak geçecektir.

Emanete sahip çıktığınız için sizlere en kalbi şükranlarımı sunuyorum.

Emanete sahip çıktığınız için sizlere en kalbi şükranlarımı sunuyorum. Kelimelere sığmayan sevginiz, coşkunuz, vefanız, kadirşinaslığınız için her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Bizlere bu toprakları vatan yapmak, vatan olarak tutmak için canlarını feda eden tüm şehitlerimizi rahmetle yad ediyorum. 15 Temmuz gecesi şu gazi mekanın önünde istiklal ve istikballeri için gözlerini kırpmadan ölüme yürüyen şehitlerimizi kemal-i edeple anıyorum.

Kılıçdaroğlu: Yürüyüşümüz sürüyor, buradayız

Cumhurbaşkanı seçiminin 2. turunun tamamlanmasından sonra Milet İttifakı Cumhurbaşkanı Adayı Kılıçdaroğlu, "Yürüyüşümüz sürüyor, buradayız" açıklaması yaptı.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunun ardından demokrasi mücadelesini sürmeye destek isteyerek "Sizin hakkınızın yenmesine müsaade edemezdim etmedim." dedi. Öte yandan kendisine oy veren 25 milyon seçmene seslenen Kılıçdaroğlu, "Vatandaşımı dimdik ayakta görmek istiyorum. Yürüyüşümüz sürüyor buradayız." diye konuştu.

Kılıçdaroğlu'nun açıklamaları şöyle:

"Sevgili halkım, hakkınızın yenmesine müsaade edemezdim, etmedim. Göz yumamazdım. Yummadım. Eziyetlere, haksız hukuksuz adaletsiz bir düzene karşı susup, dilsiz şeytan olamazdım, olmadım. Milyonlarca göçmenin gelip de sizin ikinci sınıf vatandaş olmanıza susamazdım. Susmadım.

Evlatlarımız işsiz, güçsüz hayata tutunmaya çalışırken, onların sizin hakkınızı yemesine müsaade edemezdim. Etmedim. Çocuklarımızın yatağa aç girmesine, esnafımın borç içinde olmasına, çiftçimin toprağa üretime küsmesine gönlüm razı gelemezdi, gelmedi.

Şu andan itibaren öncelikle bana oy veren 25 milyon vatandaşımızı moralli şekilde dimdik ayakta görmek istiyorum. Yürüyüşümüz sürüyor, buradayız.

Bu toprakların bir insanı olarak bolluk, bereket, huzur içinde yaşayın diye mücadele verdim, vermeye de devam edeceğim.

Şimdi sizlerden bir ricam var. Kendiniz için evlatlarımız için, emeklilerimiz için, analarımız, babalarımız için, çiftçi, esnaf kardeşlerimiz için demokrasi mücadelesi sürdürmeye destek verin. Son yılların en adil olmayan seçim sürecini yaşadık. Devletin bütün imkanları bir siyasi partiye seferber edildi. Bir adamın ayakları altına serildi. Bu ahlak ve hukuk dışı baskılara ve yayılmak istenen korku iklimine boyun eğmeden mücadele eden millet ittifakının sayın genel başkanlarına teşkilatlarına ve seçmenlerimize, sandıklara sahip çıkan ve hala sahip çıkmaya devam eden tüm vatandaşlarıma yürekten teşekkür ederim.

Bir özel teşekkürüm de kadınlar ve gençlere. Demokrasi mücadelemizin gerçek kahramanları onlardır. Onları sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bu seçimde halkın otoriter bir yönetimi değiştirme iradesi tüm baskılara rağmen net olarak ortaya çıkmıştır. Cumhuriyet Halk Partisi ve Millet İttifakı tüm unsurlarıyla her cephede mücadelesini vermektedir. Ülkemize gerçek anlamda demokrasi gelinceye kadar bu mücadelenin öncüsü olmayı sürdüreceğiz. Bu vatan için ne yapsak azdır. Bilin ki benim asıl üzüntü sebebim, ülkeyi bekleyen çok daha büyük sıkıntılardır. O sıkıntıların karşısında da ilk olarak bizlerin duracağını bilmenizi isterim. Şu andan itibaren öncelikle bana oy veren 25 milyonu aşan vatandaşımızı moralli bir şekilde dimdik ayakta görmek istiyorum. Yürüyüşümüz sürüyor ve buradayız. Hepinize saygılar sunuyorum."

Yeni dönem için takvim nasıl işleyecek?

YSK Başkanı Yener, 14 Mayıs'ta yapılan milletvekili seçimi kesin sonuçlarının bugün ya da yarın açıklanacağını duyurdu. YSK'nın kesin sonuçları açıklamasıyla Meclis süreci işlemeye başlayacak.

Canan SAKARYA

ANKARA - Cumhurbaşkanlığı seçiminin de tamamlanmasının ardından bu hafta gözler Yüksek Seçim Kurulu'nda (YSK) olacak. 14 Mayıs'ta yapılan milletvekili genel seçimlerinin kesin sonuçları henüz YSK tarafından açıklanmadı. YSK'nın kesin sonuçları açıklamasının ardından önce milletvekilleri yemin edecek ardından da cumhurbaşkanı ve kabine üyeleri için yemin törenleri yapılacak.

YSK'nın milletvekili seçimlerinin kesin sonuçlarını ilan etmesiyle birlikte 28'inci yasama döneminin Meclis takvimi işlemeye başlayacak. Kesin sonuçların ilanını takip eden 3'üncü gün Meclis Genel Kurulu saat 14.00'da çağrısız olarak toplanacak ve Genel Kurul ilk toplantısını gerçekleştirilecek. MHP lideri Devlet Bahçeli'nin en yaşlı üye sıfatıyla geçici Meclis Başkanı olarak yöneteceği oturumda milletvekillerinin yemin töreni yapılacak. Yüksek Seçim Kurulu'nun milletvekili kesin sonuçlarını bu hafta açıklaması bekleniyor. Bugün açıklanması durumunda yemin töreni en erken 1 Haziran Perşembe günü gerçekleştirilecek.

Cumhurbaşkanı seçiminde kesin sonuçlar 1 Haziran'da açıklanacak

Mecliste, milletvekillerinin yemin töreni ardından 13'ncü Cumhurbaşkanı ve Cumhurbaşkanlığı kabinesinin yemin töreni gerçekleştirilecek. Seçim takvimine göre,

cumhurbaşkanlığı kesin sonuçları 1 Haziran'da YSK tarafından açıklanacak ve sonucu Meclis'e gönderilecek. Cumhurbaşkanı Seçim Kanununa göre, bu tarihten itibaren 3 gün içinde cumhurbaşkanı Meclis'te yemin edecek. Cumhurbaşkanı'nca atanan Cumhurbaşkanı yardımcılar ve bakanlarında, Cumhurbaşkanı'nın yemininin ertesi gün yemin etmeleri gerekiyor. Bu takvime göre Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2 Haziran ile 4 Haziran tarihleri arasında yemin etmesi gerekiyor. Açıklanan takvime göre kesin sonuçların YSK tarafından 1 Haziran'a açıklanması, 2 Haziran'da cumhurbaşkanının Mecliste yemin etmesi ve kabine üyelerinin aynı gün açıklaması durumunda, 3 Haziran'da da kabine üyeleri yemin ederek göreve başlayacaklar.

YSK takvimi nasıl işleyecek

YSK'nın takvimine göre 29 Mayıs'ta cumhurbaşkanı seçimi geçici sonuçları ilan edilecek. Sandık kurullarının karar ve tutanaklarına karşı ilçe seçim kurullarına yapılacak itiraz süresi 17.00'de sona erecek, yapılan itirazlar ilçe seçim kurullarınca en geç 23.59'a kadar karara bağlanacak.

30 Mayıs'ta ilçe seçim kurulu kararları ile birleştirme tutanaklarına karşı, il seçim kurullarına yapılacak itiraz süreci saat 17.00'da sona erecek ve en geç 23.59'a kadar karara bağlanacak.

31 Mayıs'ta il seçim kurulu kararlarına ve il birleştirme tutanaklarına karşı YSK'ye yapılacak itiraz süresi dolacak.

1 Haziran'da il seçim kurulu kararlarına ve il birleştirme tutanaklarına karşı yapılan itirazlar YSK tarafından karara bağlanacak. YSK tarafından kesin seçim sonuçları Resmi Gazete ile radyo ve televizyonda ilan edilmek üzere ilgili mercilere gönderilecek.

YSK'dan açıklama

Yüksek Seçim Kurulu (YSK) Başkanı Ahmet Yener, 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi kesin sonuçlarının ne zaman açıklanacağına dair soruya, "Olağanüstü itirazlarla gelen dosyaları bugün görüşüp, dosyaların akıbetine göre bir şey söylemek mümkün olur. 'Bugün ya da yarın' diyelim." cevabını verdi.

Hadi bakalım kolay gelsin!

Alaattin AKTAŞ

29 Mayıs 2023 Pazartesi

Henüz kesin olmayan sonuçlara göre 28 Mayıs seçiminin galibi Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan oldu. Meclis çoğunluğuna da sahip olan Erdoğan beş yıl daha yürütmenin başında.

Artık seçim geride kaldı ve bugün 29 Mayıs...

Soru çok basit:

"Türkiye'yi nasıl bir ekonomik gidişat bekliyor?"

Öyle ya para politikasında değişiklik yapılmayacağı, hatta faiz indirimine devam edileceği söyleniyor. Bu para politikasının Türkiye'yi nereye getirdiği de malum. Şu durumda önümüzdeki dönemde piyasalarda neler olacak?

Biraz geri dönüp son dönemi hatırlayalım.

Geçen yıl ağustosta döviz seçime kadar olabildiğince sabit tutma uygulaması başlatıldı. Bunu sağlayabilmek uğruna olmadık kararlar alındı. 14 Mayıs'a yaklaştıkça bu sabit tutma hedefinde iyice zorluk çekilir oldu. Hele seçim bir de ikinci tura kalınca bu politikaları iki hafta daha uygulamak gerekti ve zorluk daha da arttı.

Şimdiye kadar ne Merkez Bankası bu kadar dövizsiz kalmış ve rezervler bu boyutta eksiye düşmüştü, ne piyasada böylesine ikili üçlü kur oluşmuştu... Dolayısıyla şimdi ivedilikle dövizdeki bu sorunun aşılması gerekiyor. Gerekiyor da nasıl?

Bir yandan aynı para politikasının devam edeceğini söyleyip bir yandan döviz bulma şansımız olabilir mi?

Acaba para politikasında küçük küçük rötuşlar mı yapılacak? Seçim öncesinde "Zinhar, faiz artırılmayacak" yaklaşımı sergilendikten sonra mecbur kalınır bu sefer de "Ülke çıkarı şimdi bunu gerektiriyor" denilerek artırıma mı gidilecek? Hiç şaşırmam, olur mu olur!

Ayrıca bu süreçte döviz, istemeye istemeye olsa da biraz bırakılır ve bir miktar artar. Taşkını önlemek için baraj kapaklarının açılması gibi...

İktidar öyle çok radikal kararlar alamaz, ılımlı gitmek zorunda; çünkü bundan sonraki hedef gelecek yılki yerel seçimlerde Ankara ve İstanbul'u geri almak olacaktır.

Sert dalgalanma görülür mü?

Çok muhtemeldir... Bugün dövizde hızlı bir artış kimseyi şaşırtmaz. Bir kere Merkez Bankası'nın müdahale etmek istese bile atacağı barut kalmadı. Artış başladığında bu bir yerde tutulmak istense yine döviz olmadığı için pek bir şey yapılamaz.

Geriye kalıyor biraz önce de belirttiğim faiz artışı. Ama o da tek başına yetmez. Kabinenin acilen açıklanması ve dört başı mamur bir ekonomik programın uygulamaya konulacağının ilanı belki o hızlı artışı yavaşlatabilir, hatta belki de durdurabilir.

Dolayısıyla ne yapılacaksa çok çabuk yapılması gerekiyor. Ve tabii ki topluma bir güven verilmesi de şart. Ama bu hiç de kolay değil.

Fatura şirketlere ve vatandaşa

Seçimden önce bir dizi vaat dile getirildi. Şimdi onlar tutulacak ya da bakalım ne ölçüde tutulacak. Bunun için para lazım.

Hele deprem bölgesi için milyarlarca liraya gerek duyuluyor. Onun için de para lazım.

Bu para nereden mi bulunacak?

İlk bilgiler üç kaynağa başvurulacağı yönünde...

Biri şirketlerin aktiflerine vergi getirmek. Artık oranı ne olur bilinmez. Bir taslak olarak bu konu üstünde duruluyor.

Diğer iki kaynak olarak gündemde motorlu taşıtlar vergisi ve emlak vergisini artırmak var. Özellikle ikinci ve daha fazla olan konut ve araçlar için daha çok vergi uygulamak.

Sonuçta fatura vatandaşa çıkacak; hem doğrudan, hem şirketlere getirilecek vergi nedeniyle dolaylı olarak. Şirketlere binecek yük ister istemez fiyatlara yansıtacak.

Hele hele birden tırmanışa geçme olasılığı çok güçlü görünen dövizin yansımaları... Geçen yılın ağustosundan beri baskı altında tutulan ve aslında son bir ay hariç pek artmayan dövizle rağmen fiyatlar yine de yükselmeyi sürdürdü. Şimdi bir de döviz artışı devreye girdi mi, fiyatlar yeniden daha hızlı bir artış eğilimi gösterecek.

29.05.2023

Seçim öncesinin vaatleri arasında bulunan yüksek ücret artışları ve asgari ücret artışıyla birlikte yaşanacak parasal genişleme de hiç kuşku yok ki fiyatları yukarı iten bir etki doğuracak.

Ekonomi seçime kadar çalkantılı sularda şöyle böyle yüzdürüldü. Türkiye ekonomisi tabii ki karaya oturmaz ama dalgalı denizde fazlasıyla savrulabilir. İyi tutunmak gerek!

Bireysel borçlanma 1 yılda ikiye katlandı

Naki BAKIR

29 Mayıs 2023 Pazartesi

Artan gelir-geçim uyumsuzluğu, “nakit avans” da dahil “taksitli kredi kartı” harcaması ve “ihtiyaç kredisi” üzerinden bireysel borçlanmayı patlattı. Toplam bakiye, son 1 yılda ise yüzde 83,9 oranında 925,4 milyar lira arttı.

Enflasyonist süreçte gelir artışlarının artan hayat pahalılığı karşısında yetersiz kalması sonucu bireysel borçlanmanın, yılbaşından bu yana hızlı bir artış gösterdiği, son bir yılda ise neredeyse ikiye katlandığı belirlendi.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre, tüketici kredileri ile kredi kartı borçlarından oluşan toplam bireysel borç bakiyesi, yılbaşından 12 Mayıs’a kadar olan dönemde yüzde 32,5 artışla 2 trilyon 28 milyar liraya ulaştı. Bireysel borçlanmadaki hızlı artış özellikle yurttaşların “nakit avans” da dahil “taksitli kredi kartı” harcamaları ile “ihtiyaç kredisi” kullanımlarından kaynaklandı.

Bankaların kredi hacmi ve bireysel borçlanma (Milyar TL)							
	20 Mayıs 2022	30 Aralık 2022	18 Mayıs 2023	Artış (Milyar TL)		Artış (%)	
				Yılbaşından bu yana	Son bir yıl	Yılbaşından bu yana	Son bir yıl
BİREYSEL BORÇLANMA	1.102,6	1.530,0	2.028,0	498,0	925,4	32,5	83,9
Tüketici Kredileri	853,7	1.083,4	1.357,7	274,3	504,1	25,3	59,0
Konut	326,0	360,2	427,1	66,9	101,1	18,6	31,0
Taşıt	19,5	49,6	78,5	28,9	59,0	58,1	303,3
İhtiyaç	508,2	673,6	852,1	178,5	343,9	26,5	67,7
Bireysel Kredi Kartları	249,0	446,6	670,3	223,7	421,3	50,1	169,2
Taksitli	102,0	217,7	360,4	142,6	258,4	65,5	253,3

Toplam bireysel borç bakiyesinde, bu dönemdeki net 498 milyar liralık artışın 178,5 milyar liralık bölümü, yurttaşların son dönemde dayanıklı tüketim malı alımlarının

yanında birikmiş kredi kartı borçlarını kapamak ya da diğer nakit borçları için başvurduğu ihtiyaç kredileri kaleminde gerçekleşti. Bankaların 12 Mayıs itibarıyla 852,1 milyar liraya ulaşan ihtiyaç kredisi alacak bakiyesi, toplam tüketici kredilerinin yüzde 62,8'i, toplam bireysel borç bakiyesinin de yüzde 42 ile en büyük bölümünü oluşturdu.

Aynı tarihte 427,1 milyar lira olan konut kredilerinde ise yılbaşından bu yana net artış 66,9 milyar lira ve yüzde 18,6 oranı ile düşük kaldı. 78,5 milyar lira ile toplamda küçük bir paya sahip taşıt kredileri ise bu dönemde net 28,9 milyar lira artarken, oransal bazda yüzde 58,1'le hızlı bir artışı gösterdi.

Kart borçlarındaki hızlı artış

Bireysel kredi kartı borçları ise yılbaşından 12 Mayıs'a kadar olan dönemde tüketici kredilerine göre oransal bazda çok daha hızlı bir büyüme kaydetti. Söz konusu borçlar anılan dönemde yüzde 50,1 oranında net 223,7 milyar lira büyüyerek 670,3 milyar liraya ulaştı.

Bu artışın da 142,6 milyar liralık bölümü 12 Mayıs itibarıyla 360,4 milyar liraya ulaşan taksitli kredi kartı borçlarından kaynaklandı. Taksitli kart borçları anılan dönemde yüzde 65,5'le bireysel borçlanma kanalları içinde en hızlı artan kalem oldu. Taksitsiz/peşin yapılan kart borçlarının tutarı da bu dönemde yüzde 35,4 oranında 81 milyar liralık net artışla 309,9 milyar liraya çıktı.

Son 1 yılda net 925 milyarlık büyüme

Toplam bireysel borç bakiyesinin son 1 yılda ise neredeyse bir kat büyüdüğü dikkati çekti. Söz konusu borçlar 12 Mayıs itibarıyla son bir yılda yüzde 83,9 oranında net 925,4 milyar lira artış kaydetti. Son bir yıldaki büyümenin net 504,1 milyarı tüketici kredilerinden, 421,3 milyarı bireysel kredi kartlarından kaynaklandı.

Tüketici kredileri içinde son 1 yılda da en fazla artan 343,9 milyar lira ile ihtiyaç kredileri oldu. İhtiyaç kredilerinin hacmi bu dönemde yüzde 67,7 büyüdü. Konut kredilerinde yıllık artış oranı ise yüzde 31'le yıllık enflasyonun çok altında kaldı. Başka deyişle konut kredilerinde reel bazda düşüş yaşandı.

Bu kredilerin hacmi son bir yılda net 101 milyar lira büyüdü. Son 1 yılda oransal bazda en hızlı artış yüzde 303'le taşıt kredilerinde yaşandı, ancak toplamdaki payı düşük olan bu kalem, toplam bireysel borç bakiyesini miktar bazında net büyüme 59 milyar lira büyüttü. Son 1 yılda bireysel borçlar içinde ihtiyaç kredilerinden sonra en büyük net artışı yüzde 253,3 oranında net 258,4 milyar lira ile taksitli kredi kartı borçları kaydetti. Taksitsiz kart borçları da bu dönemde yüzde 110,9 oranında net 162,9 milyar lira arttı.

Kredilerin artık dörtte biri bireysel

Toplam bireysel borçların neredeyse ikiye katlandığı son 1 yılda, toplam kredi pastasında en büyük paya sahip olan ticari ve diğer kredilerdeki büyüme ise yüzde 46,8'de kaldı. Geçen yılın 20'inci haftası (20 Mayıs) itibarıyla bireysel borçların toplam bankacılık kredileri içinde yüzde 18,7 olan payı, bu yıl aynı dönemde yüzde 22,4'e çıktı. Başka deyişle bankacılık sektörünün her 100 liralık kredi alacağının 22,4 TL ile yaklaşık dörtte biri, tüketimin fonlanması şeklinde yurttaşlara kullandırılan borçlardan oluşuyor.

Bireysel borçlanmanın kulvar değiştirdiği dikkati çekiyor. Bu kategoride yer alan kanallardan konut alımı için çekilen kredilerin payı düşerken, artık taşınmaz ya da dayanıklı tüketim malı alımlarından çok nakit ihtiyaçlar için başvuru alan ihtiyaç kredisi ve kredi kartı borçlarının payının yıllar itibarıyla sürekli arttığı görülüyor.

BDDK verilerine göre toplam tüketici kredileri içinde konut kredilerinin 2014 sonunda yüzde 55 olan payı bu yıl 12 Mayıs itibarıyla yüzde 31,5'e düştü. Bu dönemde ihtiyaç kredilerinin payı ise yüzde 42'den yüzde 62,8'e çıktı. Taşıt kredilerinin payı da yüzde 3'ten yüzde 5,8'e yükseldi. Tüketici kredileri ve kart borçları toplamından oluşan toplam bireysel borçlar içinde kredi kartlarının payının da bu dönemde yüzde 24,1'den yüzde 33,1'e yükseldiği belirlendi.

“Asgarisini” ödeme tutumu

Taksitli kredi kartı borç bakiyesindeki büyümede, taksitli alışverişler ve taksitli nakit avans kullanımından kaynaklanırken, kart borçlarındaki genel büyümede yurttaşların önemli bir bölümünün mevcut gelirinin aylık yaşam maliyetine yetmemesi nedeniyle başvurduğu zorunlu “asgari tutarı”nı ödeyip kalan alacağı faiz işleyecek şekilde devretme alışkanlığının etkili olduğu belirtiliyor. Kredi kartının her ay asgari tutarını ödeyip kalan borcu devretmeye ilişkin yasal bir engel bulunmuyor.

Ancak asgari ödeme yapıp kalan borcun bir sonraki aya devredilmesi durumunda buna akdi faiz uygulanıyor. Sürekli asgari tutar ödendiğinde katlanarak büyüyen bir borç bakiyesi oluşuyor ve bunu kapatmak güçleşiyor. Büyüyen kart borcuna çözüm olarak yurttaşların önemli bir bölümünün bankadan tüketici kredisi çekerek borcu kapama yoluna gittiği dikkati çekiyor.

Abdulkadir Selvi

İçeriye ve dışarıya demokratik balans ayarı oldu

CUMHURBAŞKANI Erdoğan ile TRT yayınından önce sohbet ediyorduk.

“İlk turda kıl payı ile kazansaydınız... Muhalefetin lafı bitmezdi. İkinci turda açık ara farkla kazanırsanız hem içeriye hem dışarıya önemli bir mesaj olacağını düşünüyorum” demiştim. Cumhurbaşkanı Erdoğan da, “İnşallah. Ben de öyle düşünüyorum” diye karşılık vermişti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ikinci tur seçimleri 5 puan farkla kazanarak önümüzdeki 5 yıla güçlü bir başlangıç yaptı. İçeriye ve dışarıya demokratik bir balans ayarı yaptı.

ADAM FARKLI KAZANDI

2018 seçimlerinde hani Muharrem İnce, “Adam kazandı” demişti ya, bu seçimler için “Adam eze eze kazandı” demek daha doğru olur.

Erdoğan yeni bir seçim zaferini kazandı, Kılıçdaroğlu yeni bir seçim hezimetini yaşadı.

Erdoğan yine kendisini destekleyen milyonlarla zafer şarkılarını söyledi, Kılıçdaroğlu yine muhalif seçmene hüsrana uğradı.

Erdoğan, 14 Ağustos 2014 seçimlerini yüzde 51.79 oyla kazanmıştı.

Ekmeleddin İhsanoğlu ve Selahattin Demirtaş yüzde 48.21 almıştı.

24 Haziran 2018 seçimlerinde Erdoğan yüzde 52.59’la kazanmıştı. Muhalefetin adayları olan Muharrem İnce, Meral Akşener, Selahattin Demirtaş, Temel Karamollaoğlu, Doğu Perinçek ise toplam yüzde 47.41 oranında oy almıştı.

ERDOĞAN’I YİNE YENEMEDİ

21 yılın yıpranmışlığına, ekonomik sıkıntılara, asrın depremine, mülteci sorununa rağmen Kılıçdaroğlu’nun, yanına 6 partiyi alıp onlar yetmeyince Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş’ı çekip onlar yetmeyince HDP’nin desteğini sağlayıp o

yetmeyince Ümit Özdağ'la da mutabakata varmasına rağmen Erdoğan'ı yenemedi. Hem de 5 yıl önceki oranların üstüne çıkamadı.

Erdoğan tüm bu sorunlara rağmen seçimleri kazanmayı bildi. Bu Erdoğan'ın kesin zaferidir. Tarihi bir başarıdır. Kılıçdaroğlu açısından ise hüsrandır.

KAYBEDENLER

Kim yenildi sorusu çok hafif kalır. Kimler yenildi demek daha doğru olur.

Kılıçdaroğlu ile birlikte Meral Akşener, Ali Babacan, Ahmet Davutoğlu, Temel Karamollaoğlu, Gültekin Uysal yenildi. Yetmedi, Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş da yenildi. HDP yenildi, son anda Kılıçdaroğlu'nun trenine atlayan Ümit Özdağ yenildi. Ama asıl önemli olan kaos ve kriz bekleyenler yenildi. Üstüne üstlük bir de Biden ile The Economist yenildi.

Bu ittifak kaybet kaybet ittifakı oldu.

KAZANANLAR

Peki kim kazandı?

Millet kazandı.

Erdoğan kazandı.

Bahçeli kazandı, Destici kazandı, Fatih Erbakan kazandı. Son anda Erdoğan'ın yanında yer alan Sinan Oğan kazandı. Bir de mahalle baskısına rağmen Kılıçdaroğlu'nun yanında yer almayan Muharrem İnce kazandı.

ERDOĞAN'IN MESAJLARI

Cumhurbaşkanı Erdoğan seçimlerin ardından ilk değerlendirmesini Kısıklı'da yaptı. Ne zafer sarhoşluğu içindeydi ne de en ufak bir kibir göstergesi vardı. Başarıyı millete mal etti. "Seçimlerin galibi 85 milyon vatandaşımızın tamamıdır" dedi. "Ben öyle bir kazanacağız ki kimse kaybetmeyecek demiştim. Bugün kazanan sadece Türkiye'dir" diye konuştu.

TÜRKİYE'NİN LİDERİ

Bir daha görüldü ki Erdoğan büyük lider. Türkiye'nin lideri. Her seçim zaferinden sonra yaptığı gibi partiden balkon konuşması yapmak yerine bu kez Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nden konuşması da çok anlamlıydı. Erdoğan, böylece sadece AK Parti'nin değil Türkiye'nin lideri olduğunu ortaya koydu.

Erdoğan değil de Kılıçdaroğlu kazansaydı inanın ki Erdoğan'a Türkiye'yi dar ederlerdi. Bu millete her türlü hakareti yaparlardı.

YENİ HEDEF İSTANBUL SEÇİMLERİ

Erdoğan daha seçim zaferinin üzerinden saatler geçmeden Kısıklı'dan partisine yeni bir hedef gösterdi. "2024'te İstanbul'u kazanmaya hazır mıyız?" diye seslendi. Bundan sonrasını Ekrem İmamoğlu düşünsün.

Erdoğan sadece Ekrem İmamoğlu'nun yüreğine korku salmadı, bir de CHP'yi karıştıracak hamle yaptı. Daha önce "Bay bay" dediği Kılıçdaroğlu'nun isminin başına bir "Bay" daha ekledikten sonra "Bay bay Bay Kemal malum partilere kiralık vekil verdi. CHP 129'a düştü. Kaybettiği vekiller nedeniyle CHP bunun hesabını sorar" dedi. Kılıçdaroğlu, cumhurbaşkanı seçilmek için küçük partilere CHP listelerini peşkeş çekti. Onu da Kılıçdaroğlu düşünsün. Kılıçdaroğlu zor durumda. CHP'de suların kolay durulmayacağı belli.

KILIÇDAROĞLU NE YAPACAK

DÜN gecenin en zorda olan şahsı Kılıçdaroğlu'ydu. Seçim başarısızlığının ardından ne diyeceği önemliydi. Kılıçdaroğlu'nun istifa etmesi bekleniyordu. Ama o kameraların karşısına geçti ve zafer kazanmış bir lider gibi konuştu. En azından bir özeleştiri yapması beklenirdi. Onun yerine seçimi kazanmış bir lider gibi, "Yürüyüşümüz sürüyor ve buradayım" diye konuştu.

Muhalefetin çok iddialı olduğu bir seçim yapmış ve Kılıçdaroğlu seçimlerde hezimetle uğramış. Ayrıca sadece bu seçimi kaybetmemişsin. Şimdiye kadar Erdoğan'ın karşısında girdiğin tüm seçimleri kaybetmişsin. Bu neyin zaferi?

Seçimi kaybeden Kılıçdaroğlu gitmiyor ama seçimi kazanan Erdoğan diktatör oluyor. Nasıl bir dünya böyle?

KURULTAY SİLAHI

Kılıçdaroğlu, "Buradayım" diyerek istifa etmeyeceği mesajını verdi. Hatta zafer kazanmış bir lider gibi konuştu ama ortada büyük bir başarısızlık var. Bugünden itibaren kurultay çıkışları sürpriz olmamalı. Kılıçdaroğlu, kurultay taleplerine karşı kurultay silahını çekecek. CHP Genel Başkanlığı'nı bırakmamak için her türlü mücadeleye girecek. O nedenle CHP'deki gelişmeleri dikkatle izlemekte fayda var.

MİLLET İTTİFAKI DAĞILACAK MI

Peki dünkü başarısızlığın ardından Millet İttifakı ne oldu? Millet İttifakı liderleri seçim gecesi CHP Genel Merkezi'nde dahi bir araya gelemediler. Millet İttifakı "Parlamente Sistem'e geçeceğiz" dedi, Meclis'te çoğunluk sağlayamadı.

Erdoğan'ı devirmek için bir araya geldiler, başaramadılar. Millet İttifakı bu durumda hiçbir hedefine ulaşamadı. O nedenle Millet İttifakı'nın önünde çetin bir sınav duruyor.